

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ

Ступінь вищої освіти:

бакалавр 242_2.05

Спеціальність:

242 «Туризм»

Рік підготовки:

3

Семестр викладання:

осінній

Кількість кредитів ЕКТС:

5.0

Мова(-и) викладання:

українська

Вид семестрового контролю

залік

Автор курсу та лектор:

к.геогр.н., доцент Заваріка Галина Михайлівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри міжнародної економіки і туризму

посада

Dgalina_10@ukr.net

+38-0952081277

електронна адреса

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

215 УК аудиторія кафедри
МЕІТ

консультацій

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Мета лекційних занять полягає у вивченні різноманітних складових туристичних ресурсів України для створення конкурентоспроможного національного турпродукту, яка досягається завдяки виконанню завдань вивчення дисципліни: проаналізувати умови і фактори формування туристських ареалів України; вивчити особливості структури, географії розповсюдження, потенційні запаси та сучасний рівень використання різноманітних видів туристських ресурсів; вивчити сучасний стан розвитку туристської інфраструктури в регіонах України; ознайомитися з основними схемами рекреаційно-туристського районування території України; охарактеризувати окремі туристські регіони Україні.

Метою самостійної роботи за дисципліною є закріплення теоретичних знань і набуття практичних умінь і навичок із відповідних розділів предмета. Самостійні заняття передбачають розв'язання задач, виконання вправ і розрахунково-графічних робіт, аналіз виробничих ситуацій.

Результати навчання:

Знання: Здатність професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення атрактивності туристичних ресурсів. Здатність визначати особливості розвитку туризму в контексті географічної науки. Здатність розуміти етичні і правові норми, що регулюють відносини суспільства з навколишнім середовищем. Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури. Здатність оперувати географічною інформацією стосовно ключових характеристик і властивостей природних туристичних ресурсів. Здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах. Здатність

прогнозувати макро- економічні тенденції функціонування світового туристичного ринку.

Вміння: Вміти аналізувати існуючий туристичний потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду туризму, користуючись статистичною та плановою документацією та стандартними методиками. Уміння визначати фактори, що формують туристську активність в сучасному світі. Уміння застосовувати знання для визначення особистої орієнтації в культурному просторі. Уміння здійснювати характеристику впливу різних груп факторів на особливості функціонування та розвитку світової готельної та туристичної галузей. Уміння визначати туристичну привабливість природних туристичних ресурсів. Вміння здійснювати країнознавчі дослідження в туризмі..

Передумови до початку вивчення:

Базові знання, отримані в процесі вивчення таких предметів, як географія туризму, історія, рекреологія, основи економічних знань тощо.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни — ознайомити студентів із туристичним потенціалом України, що використовується і може бути залучений для підвищення іміджу України на світовому туристичному ринку.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

Здатність професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення атрактивності туристичних ресурсів

Здатність визначати особливості розвитку туризму в контексті географічної науки

Здатність розуміти етичні і правові норми, що регулюють відносини суспільства з навколошнім середовищем

Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури

Здатність оперувати географічною інформацією стосовно ключових характеристик і властивостей природних туристичних ресурсів

Здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах

Здатність прогнозувати макро- економічні тенденції функціонування світового туристичного ринку.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

Перераховані компетентності є складовими інтегрованої професійної компетентності ЗК1 «здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури», що зв’язана з дисципліною «Туристські ресурси України» в освітній програмі за спеціальністю 242 «Туризм».

Продемонстровані здобувачами вищої освіти знання, уміння, комунікативні здібності, самостійність і відповідальність в прийнятті рішень складаються в інтегрований програмний результат навчання ЗР1 «використовувати концептуальні знання, що сприятимуть формуванню світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури», що зв’язаний з дисципліною «Туристські ресурси України» в освітній програмі за спеціальністю 242 «Туризм» і позначений в програмі міткою «ЗР1».

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Географічні аспекти формування туристичних ресурсів України	2/2	Предмет і об'єкт вивчення дисципліни “Туристські ресурси України”. Відомості про державу Україна (площа, населення, кордони). Короткий огляд формування території України. Основні риси рельєфу України. Огляд економіко-географічного положення України. Визначення поняття “туризм”. Значення туристичних ресурсів для розвитку туристичної діяльності. Ознаки класифікації видів туризму. Класифікація туристичних ресурсів. Загальний огляд природних туристичних ресурсів. Характеристика антропогенних туристичних ресурсів.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Природні туристичні ресурси України	3/3	Значення природних туристичних ресурсів для розвитку активних видів туризму. Клімат як передумова розвитку туризму в Україні. Лісові ресурси як об'єкти розвитку туризму. Характеристика водних ресурсів України для розвитку туризму. Спелеологічні ресурси та їх характеристика. Топонімічні назви, що відображають природу України. Закон України “Про природно-заповідний фонд”. Класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. Види використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. Статус і завдання природних і біосферних заповідників та їх огляд. Національні природні парки як об'єкти для туризму. Характеристика штучно створених природоохоронних об'єктів.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Історико-культурні ресурси України	3/3	Значення антропогенних ресурсів для розвитку туристичної діяльності в Україні. Історичні пам'ятники України як пізнавальний туристичний ресурс. Археологічні ресурси як об'єкти показу туристам. Народні промисли України. Національні свята як відродження духовності народу. Видовищні та масові події як об'єкти туризму. Географічні назви як елемент культури народу.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4	Комплексна оцінка туристичних ресурсів України та туристично-рекреаційне районування України	3/3	Туристичні ресурси України та їх комплексна оцінка. Методи оцінки ресурсів, що придатні для використання в туризмі. Оцінка природних туристичних ресурсів та умов для сезонних видів туризму. Критерії та показники оцінки, що пред'являються до туристичних ресурсів. Туристичні ресурси Криму. Туристичні ресурси областей Чорноморсько-Азовського узбережжя. Туристичні ресурси Карпат. Туристичні ресурси Поділля. Туристичні ресурси Полісся. Туристичні ресурси областей Придніпров'я України. Туристичні ресурси областей Східної України.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5	Туристичні ресурси областей Чорноморсько-Азовського узбережжя	2/2	Особливості фізико-географічного положення областей Чорноморсько-Азовського узбережжя (Одеської, Миколаївської, Херсонської). Характеристика природних туристичних ресурсів областей, що розташовані на узбережжі Чорного та Азовського морів. Об'єкти природно-заповідного фонду на території південних	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>областей України. Огляд об'єктів пізнавального туризму на території областей Чорноморсько-Азовського узбережжя. Туристичні центри, райони областей Чорноморсько-Азовського регіону. Екологічна ситуація в регіоні та її вплив на розвиток туризму.</p> <p>Особливості фізико-географічного положення Криму. Характеристика природних туристичних ресурсів Криму. Об'єкти природно-заповідного фонду на території Криму. Огляд об'єктів пізнавального туризму на території Криму. Туристичні центри, райони та зони Криму. Екологічна ситуація в регіоні та її вплив на розвиток туризму.</p>	Індивідуальні завдання.
6	Туристичні ресурси Карпат, Поділля та Полісся	2/2	<p>Характеристика фізико-географічного положення Західних областей України (Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Чернівецької). Особливості використання рельєфу у туризмі. Характеристика історико-культурних ресурсів. Народні промисли областей Західної України. Львів як об'єкт всесвітнього культурного надбання (ЮНЕСКО). Об'єкти природно-заповідного фонду Карпатського регіону. Туристичний центр, райони і зони Карпат.</p> <p>Характеристика фізико-географічного положення областей Поділля (Вінницької, Тернопільської, Хмельницької). Характеристика спелеологічних ресурсів Поділля. Огляд пізнавальних туристичних ресурсів. Національний історико-культурний заповідник "Кам'янець". Природно-заповідний фонд областей Поділля. Туристичні центри, райони і зони Поділля.</p> <p>Характеристика фізико-географічного положення областей Полісся (Волинської, Рівненської, Житомирської, Чернігівської, півночі Київської). Огляд та особливості використання водних ресурсів. Огляд пізнавальних туристичних ресурсів. Історико-архітектурні пам'ятки Луцька і Чернігова. Національний природний парк "Шацький" та його використання у туризмі. Туристичні центри, райони та зони Полісся.</p>	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7	Туристичні ресурси областей Придніпров'я та Східної України	2/2	<p>Характеристика фізико-географічного положення Київської, Черкаської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Запорізької областей. Природні туристичні ресурси та їх характеристика. Огляд історико-культурних туристичних ресурсів. Архітектурні пам'ятки Києва. Дендрологічні парки "Олександрія" та "Софіївка" як об'єкти туристичного показу. Туристичні центри, райони та зони Центральної України.</p> <p>Характеристика фізико-географічного положення областей Східної України (Харківської, Полтавської, Сумської, Луганської, Донецької). Природні туристичні ресурси східних областей та їх характеристика. Огляд</p>	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			історико-культурних туристичних ресурсів. Туристичні центри, райони та зони Східної України.	

Рекомендована література

Основна література:

1. Закон України “Про туризм” // ВВР України. — 1995. — № 31.
2. Закон України “Про природно-заповідний фонд” // ВВР України. — 1992. — № 34.
3. Амирханов М. М. Природные рекреационные ресурсы, состояние окружающей среды и экономико-правовой статус прибрежных курортов. — М.: Экономика, 1997. — 207 с.
4. Амирханов М. М., Татаринов А. А., Трусов А. Д. Экономические проблемы развития рекреационных регионов. — М.: Экономика, 1997. — 142 с.
5. Андрієнко Т. Л., Байрак О. М., Заблудяк М. І. Заповідна краса Полтавщини. — Полтава: ІВА “Астрея”, 1996. — 188 с.
6. Бейдик О. О. Тлумачний словник термінів з рекреаційної географії (географії туризму). — К.: ВПЦ “Київ. ун-т”, 1993. — 56 с.
7. Вірицький В. Д. Монастирі та храми землі Сіверської. — К.: Техніка, 1999. — 232 с.
8. Вірицький В. Д. Храми Чернігова. — К.: Техніка, 1998. — 207 с.
9. Географічна енциклопедія України: У 3 т. — К.: Вид-во УРЕ, 1989–1994.
10. Географія / П. О. Масляк, Я. Б. Олійник, А. В. Степанченко, П. Г. Шищенко: Навч. посіб. — К.: Т-во “Знання”, КОО, 1998. — 829 с.
11. Дехтяров М. Г., Корнєва В. І. Андріївська церква. — К.: Техніка, 1999. — 120 с.
12. Дехтяров М. Г., Реутов А. В. Михайлівський Золотоверхий монастир. — К.: Техніка, 1999. — 160 с.
13. Євдокименко В. К. Регіональна політика розвитку туризму: методологія, формування, механізм реалізації. — Чернівці: Прут, 1996. — 287 с.
14. Кілессо Т. С. Видубицький монастир. — К.: Техніка, 1999. — 127 с.
15. Коваль А. П. Знайомі незнайомці: походження назв поселень України. — К.: Либідь, 2001. — 304 с.
16. Колотова В. Е. Рекреационное ресурсоведение: Учеб. пособие. — М.: Рос. междунар. акад. туризма, 1998. — 136 с.
17. Кравців В. С., Євдокименко В. К. Рекреаційна політика в Карпатському регіоні: принципи формування, шляхи реалізації. — Чернівці: Прут, 1995. — 70 с.
18. Куркевич В. Г. Церква Покрови Пресвятої Богородиці. — К.: Техніка, 1999. — 144 с.
19. Курортні ресурси України. — К.: ЗАТ “Укрпрофоздоровниця”; “Тамед”, 1999. — 314 с.
20. Львів: Туристичний путівник. — Львів: Центр Європи, 1999. — 548с.
21. Мацюла В. І. Рекреаційно-туристичний комплекс України. — Львів, 1997. — 259 с.
22. Нікітенко Н. М. Собор Святої Софії в Києві. — К.: Техніка, 2000. — 232 с.
23. Павлов В. І., Черчик Л. М. Рекреаційний комплекс Волині: теорія, практика, перспективи. — 1998. — 124 с.
24. Система туристсько-експкурсійних маршрутів “Намисто Славутича”. — К., 1997. — 264 с.
25. Социально-экологическая значимость природно-заповедных территорий Украины / Т. Л. Андриенко, П. Г. Плюта, Е. И. Прядко, Г. Н. Каркуциев. — К.: Наук. думка, 1991. — 160 с.
26. Туристичні ресурси України. — К., 1996. — 352 с.
27. Туристично-краєзнавчі дослідження. — К.: КМ-Трейдинг, 1998.

28. Федорченко В. К., Мінич І. М. Туристський словник-довідник: Навч. посіб. — К.: Дніпро, 2000. — 160с.
29. Атлас «Знайомтесь Україна» / Н.О. Крижова, Л.М. Веклич — К : ДНВП «Картографія», 2009. – 144 с.
30. Географічна енциклопедія України / відп.ред. О.М.Маринич – Київ “Українська радянська енциклопедія” ім. М.П. Бажана, Т.1: А-Ж. - 1989. – 416 с.; Т.2: З-О. - 1990. - 480 с., Т. 3: П-Я. - 1993. - 480 с.
31. Івченко А.С. Вся Україна. - К. : ДНВП «Картографія», 2006. – 656 с.
32. Україна. Туристична карта. Масштаб 1 : 1 250 000. Державне науково-виробниче підприємство “Картографія”, 2002 р.

Інформаційні ресурси.

1. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
4. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
5. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Туристські ресурси України» для студентів спеціальності 242 «Туризм» / Заваріка Г. М. Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Сєвєродонецьк, 2017. - 107 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна добродетель:

Дотримання академічної добродетелі за курсом ґрунтуються на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плаґіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.